УДК 336.145.1

М. В. Тимошенко,
к. т. н., доцент кафедри фінансів та державного управління,
Дніпропетровська державна фінансова академія, м. Дніпропетровськ

СЕРЕДНЬОСТРОКОВЕ БЮДЖЕТНЕ ПЛАНУВАННЯ ТА РЕГУЛЮВАННЯ ЗБАЛАНСОВАНОСТІ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

M. Tymoshenko,
Cand. of Techn. Sci., Assoc. Professor of Chair of Finances and State Management,
Dnipropetrovsk State Academy of Finance

MEDIUM-TERM FISCAL PLANNING AND ADJUSTING OF LOCAL BUDGET BALANCES

У середньостроковій ретроспективі — 1998—2013 рр. проаналізовано практику планування надходжень державного бюджету та проілюстровано особливості регулювання збалансованості місцевих бюджетів через систему міжбюджетних трансфертів. Акцентовано увагу щодо перспективності збільшення плати за користування надрами. Висвітлено окремі аспекти щодо динаміки доходів та міжбюджетних трансфертів стосовно економічно розвинутих регіонів на прикладі бюджету Дніпропетровської області в передкризовий період та початку світової економічної кризи. Наголошується щодо необхідності реформування місцевого самоврядування за адекватної імплементації принципу бюджетного федералізму в контексті фінансової самодостатності територій та стимулювання зростання. Запропоновано авторське тлумачення поняття фіскальної стійкості. Окреслено, що базовим елементом системи середньострокового планування — має бути дотримання фіскальної стійкості за раціональним застосуванням принципу бюджетного федералізму.

In the medium-term retrospective (the period of 1998—2013) the practice of budgetary revenue planning are analyzed and certain aspects of features of local budget balances adjusting are illustrated through a system intergovernmental transfers. The attention is focused to the perspectives of payment increasing for subsoil use. It is highlighted some aspects regarding changes in budgetary revenues and intergovernmental transfers in economically developed regions on the example of Dnipropetrovs'k region budget in the pre-crisis period and on beginning of the global economic crisis. It is noted for the necessity of reforming of local government with adequate implementation of fiscal federalism principle in the context of financial self-sufficiency of areas and growth stimulating. It is provided the author's interpretation of the concept of fiscal sustainability. It is outlined that the basic element of the medium-term — budgetary planning must be compliance with fiscal sustainability by rational application of the principle of fiscal federalism.

Ключові слова: державний бюджет, місцеві бюджети, податкові надходження, міжбюджетні трансферти, середньострокове бюджетне планування, фіскальна стійкість, бюджетний федералізм.
Key words: the state budget, local budgets, budgetary revenues, intergovernmental transfers, medium-term fiscal planning, fiscal sustainability, fiscal federalism.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ТА ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

У теперішній час в Україні залишається значна залежіть місцевих бюджетів від бюджетів вищих рівнів [1] — органи місцевого самоврядування забезпечуються доходами поступово в напрямі з вищого бюджету до нижчого. Управління процесом здійснюється здебільшого через систему середньострокового бюджетного планування.

Розмір частки делегованих та власних повноважень органів місцевого самоврядування віддзеркалює ступінь децентралізації влади в країні. Повноваження державних органів влади на будь-якому субнаціональному рівні має забезпечуватися достатнім рівнем доходних джерел, зокрема, відрахуваннями від загальнодержавних податків та зборів, закріпленням частини загальнодержавних податків та зборів, надходженнями місцевих податків та зборів, міжбюджетними трансфертами.

Однак чинний порядок розмежування доходних джерел між бюджетами різних рівнів та практикована система трансфертної підтримки регіонів призводить до суттєвих викривлень у міжрегіональному розподілі бюджетних ресурсів [2, 3].

Регулювання збалансованості місцевих бюджетів є одною з ключових складових забезпечення фіскальної стійкості [4] та значною мірою впливає на соціально-економічний розвиток регіонів та держави в цілому [5].

Роль державного регулювання через бюджет на регіональному рівні зростає внаслідок поширення мобілізації до місцевих фінансів значної частини валового внутрішнього продукту та необхідністю вдосконалення регулятивних заходів, спрямованих на його вилучення, розподіл та перерозподіл [6].

Дотепер однією з центральних вважалася проблема щодо вдосконалення процесу горизонтального та вертикального бюджетного вирівнювання [7]. При цьому простежувалася визначальна роль міжбюджетних трансфертів у формуванні доходів місцевих бюджетів та частки ВВП, що перерозподіляється через систему трансфертів [8].

Наразі наголошується щодо проблеми формування доходів місцевих бюджетів за хронічним браком фінансових ресурсів, що не дозволяє здійснювати реальне інвестування та забезпечувати економічний розвиток регіонів. Увагу акцентовано стосовно недосконалої формули розподілу міжбюджетних трансфертів, посиленої залежності місцевої влади від центральних

органів влади. Додаткові ускладнення сьогодення — нестабільність макроекономічної та геополітичної ситуації.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Проблемам міжбюджетних відносин у системі державного регулювання соціально-економічного розвитку присвячені роботи Ю. Беляєва, О. Богачевої, І. Волоховой, В. Дем'янишина, Т. Дробшевської, В. Зайчикової, А. Ігудіна, А. Крисоватого, Л. Миргородської, Ю. Пасічника, В. Федосова, І. Юрій, та інших. З окресленої проблематики, залишаються недостатньо опрацьованими питання щодо вдосконалення механізму формування міжбюджетних трансфертів в контексті фіскальної стійкості за умовою підвищення фінансової самостійністю регіонів.

Дослідження щодо розробки системи середньострокового планування як системи управління зростанням економіки мають проводитися в площині пошуку шляхів реформування місцевого самоврядування з наголошенням щодо оптимізації потоків державних фінансів на всіх рівнях бюджетної системи.

МЕТА СТАТТІ

Метою статті є аналіз особливостей практики планування надходжень державного бюджету та формування міжбюджетних трансфертів у середньостроковій ретроспективі з визначенням необхідних умов щодо вдосконалення державного регулювання економічного зростання через бюджетне планування на середньостроковому горизонті.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Динаміка структури основних складових доходів місцевих бюджетів та офіційних трансфертів проілюстрована на рисунку 1. На цьому рисунку: 1 — офіційні трансферти, 2 — доходи без урахування міжбюджетних трансфертів, 3-податкові надходження, 4 — збори за спеціальне використання природних ресурсів, 5 — неподаткові надходження, 6 — доходи від операцій з капіталом.

Простежується тенденція збільшення трансфертів у доходах місцевих бюджетів (виключення 2009 та 2013 рр.). Так, з 1998 р. по 2003 р. трансферти були суттєво меншими податкових надходжень та загалом доходів регіонів (без врахування міжбюджетних трансфертів). У 2004 та 2005 рр. вони зрівнялися з податковими надходженнями, хоча були меншими за доходи регіонів. З 2006 р. по 2010 р. трансферти стали перевищувати податкові надходження — у 2010 р. вони зрівнялися з доходами місцевих бюджетів, а з 2011р. із значними темпами росту почали перевищувати і останні. У 2013 році розрив між обсягами трансфертів та доходами місцевих бюджетів декілька скоротився.

Ця тенденція пояснюється централізацією управління фінансовими ресурсами із збільшенням обсягів вилучень з регіонів, їх перерозподілом та подальшим спрямуванням до місцевих бюджетів. Внаслідок асиметрії щодо ступеню централізації та ефективності державного управління (в контексті зростання економік регіонів) випливають певні негативні наслідки, насамперед, знижується спроможність територій самостійно розв'язувати нагальні проблеми в рамках власних ресурсів.

З рисунка 1 видно, що податкові надходження посідають центральне місце в системі доходів місцевих бюджетів, а обсяги неподаткових надходжень, доходів з операцій з капіталом є значно меншими (для прикладу по регіонах — у Дніпропетровський області у 2014 році згідно плану [9] обсяг податкових надходжень мав складати 76,4%).

Друге за значущістю джерело наповнення місцевих бюджетів, як правило, плата за спеціальне використання природних ресурсів (зокрема, для Дніпропетровській

Рис. 1. Обсяги доходів місцевих бюджетів, їх основних джерел та трансфертів

області у 2014 р. цей показник було заплановано на рівні дванадцяти відсотків). Інші податки та збори досягають здебільшого менших обсягів (для ілюстрації по регіонах — у Дніпропетровській області у 2014 р. податок на прибуток підприємств мав досягати лише 0,12 % доходів, адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційної господарської діяльності — 1,56%).

Треба зазначити, що перспективним є встановлення адекватних обсягів зборів за спеціальне використання природних ресурсів, зокрема за плати за користування надрами [10; 11; 12], оскільки вони відграють помітну роль у формуванні власних надходжень місцевих бюджетів. Цей принцип набув легітимності [13] в більш-меньш раціональних рамках, але в мінливому макросередовищі він набуває ознак перспективної концепції і повинен надалі вдосконалювати в контексті регулювання зростання економіки.

Має бути акцентовано увагу, що найбільшим джерелом доходів місцевих бюджетів залишається податок з доходів фізичних осіб (рис. 2). Взагалі обсяг надходжень податку з доходів фізичних осіб в місцеві бюджети із 1998 р. збільшився приблизно у 7 разів (або на 56 млрд грн.) та досяг у 2013 р. обсягу 65,3 млрд грн.

Основна причина збільшення як номінальних надходжень податку з доходів фізичних осіб, так і частки цього податку у доходах місцевих бюджетів — це здебільшого підвищення офіційного рівня мінімальної заробітної плати. На жаль, у вітчизняних умовах цей процес не синхронізовано з легалізацію доходів — рівень тінізації економіки, залишається надто високим [14].

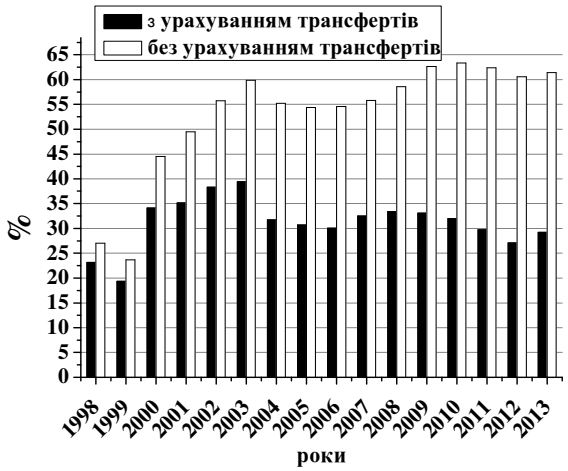

Рис. 2. Вплив трансфертів на питому вагу податку з доходів фізичних осіб в доходах місцевих бюджетів

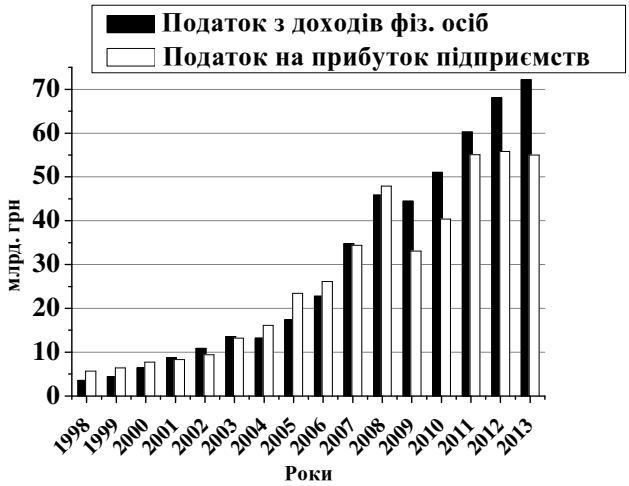

Рис. 3. Динаміка змін обсягів податків з доходів фізичних осіб та на прибуток підприємств (зведений бюджет)

З рисунка 2 видно, що податок з доходів фізичних осіб з 2002 р. відіграє провідну роль у формуванні власних ресурсів регіонів — біля 55—60%, але не є визначальним з урахуванням міжбюджетних трансфертів — з 2000 р. близько 30%.

Починаючи з 2009 р. виокремлюється незвичайна тенденція: податок на прибуток підприємств стає меншим за податок з доходів фізичних осіб (рис. 3).

За такою "неефективністю" роботи підприємств кількість суб'єктів ЄДРПОУ з кожним роком невпинно зростає (зокрема, у секторі малого бізнесу — із зменшенням обсягу робіт/послуг [15]).

Це може означати використання "сірих схем", високій рівень корупції, непрозорість роботи підприємств, суттєву "тінізацію" економіки та ухилянням від сплати податку на прибуток . І якщо в 2009 році різке відносне падіння обсягів податку на прибуток в певній мірі має пояснюватися впливом світової економічної кризи (подалі цей розрив інколи зменшується), то взагалі тенденція, що намічається ілюструє виключно аномальне функціонування економіки. Щодо динаміки співвідношення рівня доходів місцевих бюджетів (без міжбюджетних трансфертів) та рівня видатків — з рисунку 4 видно, що, якщо у 1998 р. власні доходи місцевих бюджетів забезпечували 90,3% видатків місцевих бюджетів по Україні, то у 2011—2013 р. — їх частка у видатках коливається у інтервалі 45—47%. Рівень забезпеченості видатків місцевих бюджетів власними доходами (без міжбюджетних трансфертів) має стійку тенденцію до зниження на всьому розглянутому часовому інтервалі 1998—2013 рр.

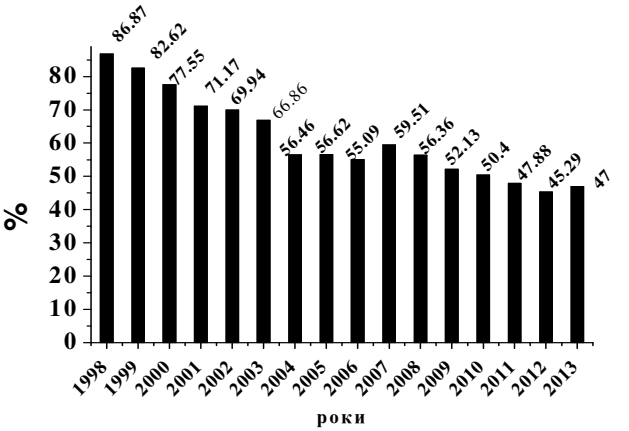

Рис. 4. Рівень забезпеченості видатків місцевих бюджетів власними доходами

Взагалі мінімальне співвідношення — біля 45% спостерігалося у 2012 році.

Має наголошуватися, що в Україні збалансування місцевих бюджетів здійснюється за рахунок офіційних трансфертів (рис. 5), а не за рахунок регулюючих загальнодержавних податків і суто власних джерел.

Виокремлюється чітка тенденція щодо зниження забезпечення власних видатків власними доходами. В цілому з 2004 року цей показник забезпеченості нижче за 60%, а впродовж 2011—2013 рр. коливається на рівні біля 50%.

З рисунка видно, що врахування трансфертів з місцевих бюджетів до державного бюджету практично не впливає на динаміку забезпеченості видатків місцевих бюджетів власними доходами.

Показовим для економічно розвинутих регіонів є зіставлення динаміки доходів та міжбюджетних трансфертів по містах Дніпропетровської області [16] на початок світової фінансової кризи та у передкризовий період (часовий інтервал 2003—2008 рр.). У цей період за цими адміністративно-територіальними одиницями області мали місце і дотації вирівнювання з державного бюджету і вилучення коштів (інші місцеві бюджети області були переважно чисто дотаційними).

Взагалі по Дніпропетровської області у період часу 2003—2008 рр: [16]:

— Визначалася тенденція сталого зростання обсягів доходів місцевих бюджетів області на тлі зростання доходів місцевих бюджетів України.

— З 2004 року обсяги дотації вирівнювання стали перевищувати обсяг коштів, що передаються до державного бюджету.

— Для більшості міст-донорів області виокремлювалася певна тенденція зменшення обсягів коштів, що вилучаються до державного бюджету (тільки по місту Дніпропетровську мало місце їх практично лінійне зростання).

— По більшості міст — реципієнтів області, в цілому по області й загалом по місцевих бюджетах України для дотацій вирівнювання спостерігалася проста лінійна екстраполяція.

— Для більшості міст-донорів області, а також у цілому по області та загалом для місцевих бюджетів України мало місце відхилення від простої лінійної екстраполяції вилучення коштів до державного бюджету.

— Між дотаціями вирівнювання/вилученнями до держбюджету та доходами місцевих бюджетів існував сильний кореляційний зв'язок (для квадратичної апроксимації).

— У результаті міжбюджетного регулювання розрив між доходами місцевих бюджетів на душу населення по адміністративно-територіальних одиницях значно не зменшується.

Щодо наслідків горизонтального та вертикального бюджетного вирівнювання в літературі і раніш часто зазначалося, що діючий механізм "вирівнювання доходної спроможності бюджету" не сприяв активізації економічного та соціального розвитку адміністративно-територіальних утворень [17]. По суті дотації із державного бюджету використовувалися на покриття в основному поточних видатків, що не забезпечувалися доходами відповідних місцевих бюджетів [18].

Таким чином, у місцевих органів влади були відсутні стимули щодо активізації економічного зростання відповідних територій, розширення доходної бази місцевих бюджетів. Проблема має бути вирішена поєднанням практики збалансування бюджетів та проведенням ефективної регіональної інвестиційної політики [19], вдосконаленням використання механізмів трансфертів у фінансуванні інноваційного розвитку територій, посиленням стимулюючих функцій, насамперед, у напряму заохочення збільшення власних дохідних джерел, запровадження оптимальної моделі міжбюджетних відносин насамперед в рамках системи середньострокового планування бюджету.

Взагалі середньострокове бюджетне планування передбачає наявність відповідної інституціональної бази, що забезпечує оптимальну бюджетну архітектоніку [20] і взаємодію фіскальної, адміністративної та політичної сфери. Визначального значення набуває — ключовий елемент державного управління — середньострокове планування в бюджетно-податковій сфері, і відповідно проведення у середньостроковій перспективі несуперечливої ефективної політики держави в вищезазначених трьох вимірах. Має наголошуватися, що зазвичай рівень ефективності державної політики та рівень децентралізації в кожному з трьох секторів взаємопов'язано.

Щодо ознак децентралізації — на думку А. Шнайдера [21], рівень фіскальної децентралізації залежить від частки субнаціональних доходів та видатків, рівень адміністративної децентралізації — від частки субнаціональних податкових надходжень і трансферних платежів, політичної — від особливостей муніципальних виборів та виборів в органи штатів. Дослідником було продемонстровано зв'язки між цими трьома вимірами з використанням факторного аналізу.

Пильнішу увагу має приділятися субнаціональному рівню з огляду щодо раціонального застосування принципу бюджетного федералізму, а саме: в контексті фінансової самодостатності територій із стимулюванням зростання.

З одного боку регіональні та місцеві органи управління мають покладатися на власні права встановлення податків, для одержання податкових надходжень, з іншого — істотна частина субнаціональних податків — має формуватися внаслідок раціональних конституційних або законодавчих рішень, що дозволять здійснювати оптимальний розподіл національних податкових надходжень в розрізі локальних юрисдикцій.

У теперішній час субнаціональний рівень передусім потребує реального місцевого самоврядування, що має забезпечуватися його реальним, а не декларованим реформуванням.

Має бути обраний тип моделі міжбюджетних взаємодій, що визначає регулювання міжбюджетних відносин, з визначенням раціонального співвідношення ролі центральних і місцевих органів влади, з урахуванням особливостей вітчизняного фіскального простору та перспективою щодо попередження макроекономічних шоків.

Головним критерієм щодо виділення прийнятного типу моделі бюджетного федералізму має бути ступінь централізації (децентралізації) державного управління стосовно регулювання економічного зростання або ступінь самостійності регіональних і місцевих властей. Вибір має здійснюватися з апробованих світових аналогів, які, здебільшого, зводяться до трьох типів моделей: централізованого, децентралізованого і змішаного (кооперативного) [22; 23].

Ключовий елемент вибору — оптимізація бюджетних потоків в контексті комплексного вирішення низки завдань: раціональної взаємодії держави, регіонів та приватного бізнесу; вирішення стратегічних загальнодержавних задач зростання; прискорення соціально-економічного розвитку регіонів; надання цільової допомоги депресивним регіонам; формування сприятливих умов в бізнес-середовищі.

Необхідна умова щодо обрання будь-якого варіанту — дотримання умови фіскальної стійкості.

На базі теоретичних підходів та реалій української економіки вважаємо за необхідне дати розширення власне тлумачення даного поняття [4], а саме: фіскальна стійкість — це стан фінансово-грошової системи держави на середньостроковому горизонті, який характеризується стабільною перевагою надходжень у державний бюджет над видатками з нього на оптимальному часовому інтервалі за раціональним балансуванням регіональних бюджетів, здатністю стимулювати економічне зростання держави та регіонів (зокрема у період кризових явищ), конвергенцію регіонів, що забезпечується оптимальним розміром чистої позиції державних фінансів, яка має визначатися на основі об'єктивного середньострокового/довгострокового бюджетного прогнозування та планування в умовах міжчасових бюджетних обмежень при оптимальній і прогнозованій фінансово-грошовій політиці.

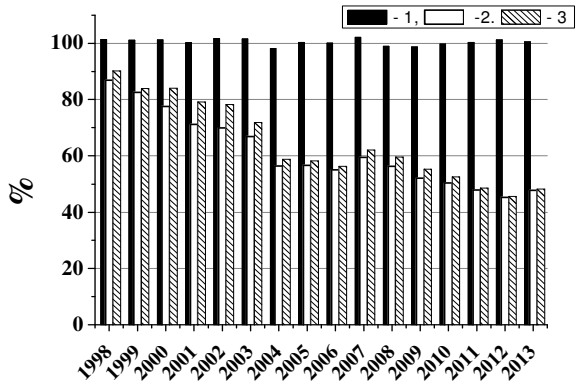

Рис. 5. Збалансування місцевих бюджетів з урахуванням міжбюджетних трансфертів (1) та динаміка співвідношення власних доходів/ видатків. (2) — видатки без урахування трансфертів до Державного бюджету, (3) — з урахуванням

ВИСНОВКИ

Дотепер в Україні переважають тенденції щодо збалансування місцевих бюджетів здійснюється за рахунок міжбюджетних трансфертів.

Знижується фінансова самостійність регіонів і відповідно спроможність регіонів щодо вирішення задач економічного зростання

За значним зростанням рівня централізації державної влади не забезпечено рівномірний розвиток територій.

Централізація бюджетних коштів здійснюється на тлі неефективності. державної влади в контексті інклюзивного розвитку — значний рівень тінізації економіки заважає наповнюванню місцевих бюджетів.

Ключ подолання проблеми — запровадження стратегічного середньострокового планування із забезпеченням фіскальної стійкості в рамках раціональної моделі бюджетного федералізму.

Подальші дослідження мають включати оптимізацію бюджетних трансфертів з урахуванням програмного формату державного бюджету, з наголошенням щодо результативності програм соціально-економічного розвитку за різними ланками бюджетної системи в різних регіонах.

Література:

1. Волохова І.С. Міжбюджетні відносини в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку: монографія / І.С. Волохова. — Одеса: Атлант, 2010. — 234 с.
2. Тополіло М. Механізм вирівнювання доходної забезпеченості місцевої влади та особливості його використання в Україні / М. Тополіло, К. Бойченко // Економічний аналіз. — Тернопіль: ТНЕУ, 2011. — № 8 (1). — С. 329—333.
3. Огонь Ц.Г. Доходи місцевих бюджетів та напрями їх реструктуризації / Ц.Г. Огонь // Фінанси України. — 2006. — № 1, С.3—13.
4. Тимошенко М.В. Поняття фіскальної стійкості у сучасних наукових дослідженнях / М.В. Тимошенко// Наукові праці НДФІ. — № 3 (64). — 2013. — С. 52—60.
5. Чугунов І.Я. Теоретичні основи системи бюджетного регулювання: навч. посіб. / І.Я. Чугунов. — К.: НДФІ, 2005. — 259 с.
6. Лук'яненко І.Г. Шляхи підвищення ефективності регіональної фінансової політики // Прометей: регіональний збірник наукових праць з економіки /ДЕГІ,

ІЕПД НАН України. — Донецьк: Юго-Восток, 2000. — Вип. 3. — С. 38—41.

7. Корчинський В.Є. Информационная поддержка политики горизонтального бюджетного выравнивания в Украине / Корчинський В.Є., Колодій С.Ю. // Актуальні проблеми економіки. — 2005. — № 10. — С. 141—149.

8. Корчинський В.Є. Оцінка економічної ефективності бюджетного вирівнювання/Корчинський В.Є., Колодій С.Ю. // Фінанси України. — 2005. — № 5. — С. 12—19.

9. Офіційний сайт Дніпропетровської ОДА [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://oblrada.dp.ua/official-records/budget

10. Мазур В.Л. Актуальные экономические вопросы в металлургической отрасли Украины / В.Л. Мазур, М.В. Тимошенко // Економіка України. — 2012. — № 6, С.13—23.

11. Мазур В.Л. Нереалізовані можливості наповнення бюджету України / В.Л Мазур, М.В. Тимошенко // Економіка України. — 2012. — № 11. — С. 38—47.

12. Мазур В.Л. Аналіз урядових програм підтримки металургії України / В.Л. Мазур, М.В. Тимошенко // Економіка України. — 2013.— № 8. — С. 22—32.

13. Закон України. Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1166-18

14. Бучакчийська Ю.А. Роль місцевих податків і зборів у формуванні місцевих бюджетів України. — Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. — 2011. — № 3 (15). — С. 133—136.

15. Гордієнко В.О. Проблеми структурної перебудови економіки України: монографія / В. О. Гордієнко. — Дніпропетровськ: Дніпропетр. держ. фін. акад, 2012. — 200 с.

16. Тимошенко М.В. Трансферти у системі доходів місцевих бюджетів / М.В. Тимошенко, А.Ю. Чубак // Економічний простір: зб. наук. праць. — Дніпропетровськ: ПДАБА, 2011.

17. Бюджетна політика у контексті стратегії соціально-економічного розпитку України: У 6 т. / Редкол. М.Я. Азаров (голова) та ін. — К.: НДФІ. 2004. — Т. 1: Пріоритети бюджетної політики та економічне зростання п Україні / М.Я. Азаров. Ф.О. Ярошенко, В.І. Геєць (Кер. авт. кол.} та ін. — 180 с.

18. Буковинський С.А. Концептуальні засади управління бюджетними коштами в Україні / С. А. Буковинський // Фінанси України. — 2001. — № 5. — С. 23—33.

19. Мярковський А. І. Пріоритетні напрями бюджетної політики / А.І. Мярковський // Наукові праці НДФІ. — 2010. — 1 (50). — С.3—14.

20. Макогон В.Д. Бюджетна архітектоніка як інструмент регулювання соціально-економічнолго розвитку суспільства / В.Д. Макогон//Проблеми економіки. — 2012. — № 4. — С. 73—77.

21. Schneider, A. (2003) Decentralisation: Conceptualisation and Measurement. Studies in Comparative International Development. — Vol. 38 (3). — 32—56.

22. Иванов В.В. Типология межбюджетных отношений и моделей бюджетного федерализма / В.В. Иванов // Вестник МГТУ. — Санкт-Петербург: СПбГУ, 2010. — № 1 (13). — С. 5—14.

23. Буряченко А.Є. Функціональна децентралізація та вдосконалення системи бюджетних відносин / А.Є. Буряченко // Фінанси України. — 2014. — № 2. — С. 19—29.

References:

1. Volokhova, I. S. (2010), Mizhbyudzhetni vidnosyny v Ukrayini: suchasnyy stan ta perspektyvy rozvytku [Intergovernmental Relations in Ukraine: current state and prospects of development], Atlant, Odesa, Ukraine.

2. Topolilo, M. (2011), "Mechanism of revenue equalization provision of local government and especially its use in Ukraine", Ekonomichnyy analiz, vol. 8 (1), pp. 329—333.

3. Ohon', Ts. H. (2006), "Local Government Revenues and directions of restructuring", Finansy Ukrayiny, vol. 1, pp. 3—13.

4. Tymoshenko, M.V. (2013), "The concept of fiscal sustainability in the current research", Naukovi pratsi NDFI, vol. 3 (64), pp. 52—60.

5. Chuhunov, I.Ya. (2005), Teoretychni osnovy systemy byudzhetnoho rehulyuvannya [Theoretical foundations of the system budget regulation], NDFI, Kyiv, Ukraine.

6. Luk'yanenko, I.H. (2000), "Mechanism of revenue equalization provision of local government and especially its use in Ukraine", Prometey: rehional'nyy zbirnyk naukovykh prats' z ekonomiky, vol. 3, pp. 38—41.

7. Korchynskyy, V.Ye. and Kolodiy, S.Yu. (2005), "Information support of horizontal budgetary equalization policy in Ukraine", Aktual'ni problemy ekonomiky, vol. 10, pp. 141—149.

8. Korchynskyy, V.Ye. and Kolodiy, S.Yu. (2005), "Information support of horizontal budgetary equalization policy in Ukraine", Finansy Ukrayiny, vol. 5, pp. 12—19.

9. The official site of Dnepropetrovsk Regional State Administration (2014), "The budget plan", available at: http:// oblrada.dp.ua/official-records/budget (Accessed 4 August 2014).

10. Mazur, V.L. and Tymoshenko, M.V. (2012), "Actual economic problems in the metallurgical industry in Ukraine", Ekonomika Ukrayiny, vol. 6, pp. 13—23.

11. Mazur, V.L. and Tymoshenko, M.V. (2012), "Unrealized possibility of budget revenues in Ukraine", Ekonomika Ukrayiny, vol. 11, pp. 38—47.

12. Mazur, V.L. and Tymoshenko, M.V. (2013), "Unrealized possibility of budget revenues in Ukraine", Ekonomika Ukrayiny, vol. 8, pp. 22—32.

13. The Verkhovna Rada of Ukraine (2014), The Law of Ukraine "About prevention of financial catastrophe, and creating conditions for economic growth in Ukraine", available at: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1166-18 (Accessed 10 October 2014).

14. Buchakchyys'ka, Yu.A. (2011), "Transfers in the system of local budget revenues", Visnyk Berdyans'koho universytetu menedzhmentu i biznesu, vol. 3 (15), pp. 133—136.

15. Hordiyenko, V. O. (2012), Problemy strukturnoyi perebudovy ekonomiky Ukrainy [Problems of economic restructuring in Ukraine], Dnipropetr.derzh. fin. akad., Dnipropetrovsk, Ukraine.

16. Tymoshenko, M.V. (2011), "Transfers in the system of local budget revenues", Ekonomichnyy prostir, vol. 52 (2), pp. 209—222.

17. Azarov, M. Ya. Yaroshenko, F. O. Heyets', V. M. (2004), Byudzhetna polityka u konteksti stratehiyi sotsial'no-ekonomichnoho rozpytku Ukrayiny [Fiscal policy in the context of socio-economic development of Ukraine], NDFI, Kyiv, Ukraine.

18. Bukovyns'kyy, S. A. (2001), "Conceptual Foundations of budget funds management in Ukraine", Finansy Ukrayiny, vol. 5, pp. 23—33.

19. Myarkovs'kyy, A. I. (2010), "Priority directions of budgetary policy", Naukovi pratsi NDFI, vol. 1 (50), pp. 3—14.

20. Makohon, V.D. (2012), "The budget architectonics as a tool for regulation of social-economic development of society", Problemy ekonomiky, vol. 4, pp. 73—77.

21. Schneider, A. (2003), "Decentralisation: Conceptualisation and Measurement", Studies in Comparative International Developmen, vol. 38 (3), pp. 32—56.

22. Ivanov, V.V. (2010), "Essential categories and factors of using labor resources potential of the population", Vestnyk MHTU, vol. 1 (13), pp. 5—14.

23. Buryachenko, A.Ye. (2014), "Functional decentralization and improving the system of intergovernmental relations", Finansy Ukrayiny, vol. 2, pp. 19—29.

Стаття надійшла до редакції 07.11.2014 р.